వాదోడు

ఆనందంకి ఉద్వేగంగా ఉంది.

ఎన్నాళ్ళో వేచిన రాత్రికోసం ఉవ్విళ్ళూరుతోంది మనసు.

అలివేలు కళ్ళు నయనమనోహరంగా. తనకు స్వాగతమిస్తాయనే ఊహల పల్లకీలో ఊరేగుతున్నాడు ఆనందం. పగలంతా ఇవే ఆలోచనలు!

స్కూల్‌కి సెలవులిచ్చారు. పిల్లలిద్దరూ వాళ్ళ అమ్మమ్మ గారింటికి వెళ్ళారు. ఓ వారం రోజులకి గానీ రారు!

ఉరుకులూ పరుగుల మీద ఇల్లు చేరాడు.

గడపలోనే ఆనందం ఆశ నిరాశయింది.

గాలి తీసిన బెలూనయిపోయింది మనసు.

ఎదురుగా అలివేలు. మోహమంతా ఏదో తైలమర్ధనం. జుట్టంతా ఏదో పేస్ట్! సీతమ్మవారు పట్టించుకున్న మర్రిపాలా?

భార్యా రత్నం – అలివేలు – మంగ– తాయారు! అసలు ఆమెని నిద్రలేని కళ్ళు. ఎందుకో ఆమెకీ నిద్రకీ అంత సఖ్యత లేదు. అదేమంటే – 'నా బాధ మీకేం తెలుసు నా వెయిటు డెబ్భై రెండు కేజీలు. పైగా – మీ మాటల్లోనే నేనో 'నల్లతుమ్మమొద్దు'ని కదా?' అని 'గంగాభవాని' (!) అయిపోతుంది.

సోఫాలో ఓ మూల ఆనందం, సాగిలపడిపోయి ఆమెకేసి, విచారంగా, దీనంగా, బాధగా చూస్తున్నాడు. తానెంత అదృష్టవంతుడో మరోసారి నిరూపించింది – సతీదేవి అనిపించింది.

కాఫీ అందించింది. మౌనంగా తాగేశాడు.

అతనేమీ అడగలేదు.

ఆమే చెప్పింది. "ఇవ్వాళ మా గాయత్రి వచ్చింది."

అవును. ఈమె బాల్య స్నేహితురాలు ఆ గాయత్రి!

ఈ ఊళ్ళోనే - వాళ్ళాయనకో జిమ్, ఆమెకో బ్యూటీ క్లినిక్ వున్నై. ఎప్పుడో పరిచయాలైనై.

"తనతో తీసికెళ్ళింది. మొహాన్నిట్లా మచ్చలతో, మార్కులతో ఉంచుకుంటారుటే- పిచ్చిమొద్దు - అని కోప్పడింది. కొన్ని చిట్కాలు చెప్పింది. ఇంట్లో ఈ వారం పిల్లల్లేరు కదా. మంచి వెసులుబాటు చిక్కింది. ఇవ్వాళే మొదలుపెట్టు- అని సలహా చెప్పింది. అందుకని..." అని నీళ్ళు నమలసాగింది.

అట్ట చిరిగిన పుస్తకంలా సోఫాలో మరీ మూలకి వెళ్ళి కాళ్ళు పైకి పెట్టుకుని మునగదీసుక్కూచున్నాడు ఆనందం. "ఊంహూఁ..." అని దీర్ఘం తీశాడు.

గొంతులో నిరాశ, గరళం - ఆ దీర్ఘంలో గిరికీలు కొట్టింది.

ఆ వెంటనే అలివేలుకి ఉత్సాహం పొంగింది. టేబుల్ మీది కాగితమొకటి అందించింది.

చూశాడు. పెద్ద లిస్టు. మనసులోనే చదువుకున్నాడు.

కటుక రోహిణి, వేప, నేలవేము.... చాలా వున్నై దినుసులు. పక్కన కావలసిన పరిమాణాలు!

ఆశ్చర్యంతో సర్దుక్కూచున్నాడు. "ఇవ్వన్నీ ఎందుకూ?" అన్నాడు. ఎంతో మామూలుగా, సహజంగా అడిగాననుకున్నాడు గానీ, పాపం -స్వరంలో ఏడుపుజీర - ధ్వనించింది.

క్షణం సేపు వంకరలు పోయింది అలివేలు. దేహం అంతగా సహకరించలేదు. అరక్షణం సేపు తలవంచుకుని సిగ్గుపడింది. అప్పుడన్నది, "మొన్ననే చెప్పాను కదండీ. నెలరోజుల నుంచీ వొళ్ళంతా పొక్కులు ప్రాణం తీస్తున్నాయండీ, వాటికి ఈ వైద్యమే బెస్టట. గాయత్రి చెప్పింది. రేపు తెచ్చిపెట్టండి వాటిని. చాలా పని వుంది- మందు తయారు చేసుకోవటానికి"

కాళ్ళకింది గొయ్యి తవ్వినట్లు ఆనందంకి నిస్సత్తువ ఆవహించింది. తాగిన కాఫీ కాస్తా ఆవిరైపోయి, పొట్టంతా ఖాళీ అయినట్లనిపించింది. గీ పెడుతున్న మనసుని ఓదార్చుకుని, మళ్ళీ వో దీర్ఘం తీశాడు - 'ఊఁ' అంటూ!

టైమ్ పది దాటింది.

అంగ వేపనాదులేవీ తొలగించుకోకుండానే, చేతులు కడుక్కొచ్చి భోజనం అమర్చింది.

ఆ కార్యక్రమం అయిందనిపించాడు ఆనందం.

హాల్లోకొచ్చి కాచుని మళ్ళీ ఏదో లేపనాన్ని బయటికి తీసింది అలివేలు.

"ఏమిటీ – ఏదో చేస్తున్నావ్?" అసహనపు ఆనందం. లేదా ఆనందంలో అసహనం!

"కాళ్ళన్నీ పగుళ్ళండీ. మంట ఛస్తున్నాను. ఇది రాస్తే చాలా ఉపశమనంగా ఉంటుందట. మా గాయత్రి ఇచ్చింది. ఉన్నది అయిపోయిన తర్వాత మనమే చేసుకోవాలి. ఆ ఐటమ్స్‌ని కూడా ఆ లిస్ట్‌లోనే రాశాలెండి. తీసుకురావచ్చు"

ఆనందంకి ఆ లిస్ట్‌లోని తెల్లగుగ్గిలం లాంటివేవో కళ్ళముందు కనిపించాయి. వేరే ఒక పక్కగా.

తానేదో చెప్పి వారించబోయేలోగానే అలివేలు తన పని తాను ప్రారంభించేసింది.

ఆనందం కాస్తా వికటానందమైపోయాడు లోలోపల. లోలోపలే జుట్టు పీక్కున్నాడు. నిస్పృహతో గింజుకున్నాడు. అసహాయతతో గిచ్చుకున్నాడు, గిల్లుకున్నాడు.

... ఎస్సెల్సీ అయినాక పుణ్యాత్ముల ఆశీర్వచనాలు, అండదండలతో విజయనగరం కళాశాలలో చేరా – చల్లని దేవుడు సింహాచల స్వామి విద్యార్థి భోజనసత్రంలో పద్దు దొరికింది... తమ్ముడూ ఎస్సెల్సీ వరకూ ఇబ్బంది లేకుండా – అక్కడ మాది ఎటూ కంటికి కనబడే ఆస్తిలేని – మా ఊరుకి, తల్లుల దగ్గరకే వెళ్ళిపోయాడు.

నేను కాలేజీలో చేరిన తరువాత నాకు మెరిట్ స్కాలర్‌షిప్ వచ్చింది. పెద్దలప్రేమ– భగవంతుని ఆశీస్సులు. దయ వలన చాలా పెద్దవాడిని కాగలిగాను అనుకుంటూ తృప్తిగా జీవిస్తున్నాను.

కాని దమ్మిడీ లేని రోజులు గుర్తొస్తూనే ఉంటాయి. కుంకంబరిణె గురించి చెబుతున్నాను కదూ!

నేను కాలేజీలో చదువుతుండగా అమ్మకి జ్వరం వచ్చింది. లంఖణానికి లొంగక మదు వేయవలసి వచ్చింది. రెండుమైళ్ళు నడిచి రాగలిగాను అమ్మను చూడటానికి. మందుకి చేతిలో దమ్మిడీ అయినా లేదే. నా మనసు ఊరుకోలేదు.

"నాన్నా.... ఇదిగో... ఈ బరిణె తీసుకువెళ్ళి కొత్తపేటలో మనవాళ్ళు శర్మగారు ఉన్నారు. ఇది వుంచుకొని రెండో మూడో పట్టుకురా.. ఉన్నప్పుడు ఇచ్చేసి తెచ్చుకుందాం."

చాలా రోజుల క్రిందట అమ్మతో కొత్తపేట వెళ్ళడం గుర్తొచ్చింది. బరిణెని కాగితంలో చుట్టి చేతిలోనే బంతిని పట్టుకున్నట్టు పట్టుకున్నాం. జేబులో పెట్టుకోబోతే చాలా బరువనిపించింది. ప్యాంటు జేబు అప్పటికే చిరిగి ఉంది.

నడుస్తూ ఉంటే అమ్మలు జ్ఞాపకం వచ్చారు. "నీకెప్పుడు ఆకలేసినా ఇక్కడికిరా పిల్లలకోసం ఏమి చేసి ఉంచుతూనే ఉంటా. నీకూ పెడతా....' ఏ రోజు ఎవరికి అవకాశం లేకపోయినా భోజనం వేళకి వచ్చెయ్. ముందు చెప్పవలసిన అవసరం లేదు.. ఒరేయ్, నువ్ చాలా పెద్దవాడివవుతావ్! దేవుడు క్రూరుడు కాదు. ఇప్పటి నీ కష్టాలు – ఆయన దయతో నీకిచ్చినవే... కష్టాలు రావడం కూడా భగవదనుగ్రహమే అని తెలిసినవారను నమ్ముతారు" రామం మేష్టారు నాతో ఒకరోజు అన్న మాటలు.

శర్మగారిల్లు వచ్చేసింది. నడక ఆయాసం మూడు రూపాయలు కావాలి అనిపించనేలేదు. ఎంత వేగం వీలయితే అంతే తొందరగా....

కొత్తగ్రహారం నుంచి కొత్తపేట కనీసం మూడుమైళ్ళు ఉంటుంది. కన్యకా అమ్మవారి గుడి పక్కనుంచి పార్కుగేటు దాటి, బస్‌స్టాండ్ పక్కనుంచి నీళ్ళట్యాంకు దరినున్న కొత్తపేట నలభై నిమిషాలలో చేరుకున్నా.

"చాలా రోజులకు వచ్చావ్, నాయనా, రా, కూర్చో" అంటూ ఆవిడ పలకరించింది. నేను కాసేపు తటపటాయించి ఆవిడ చూపిన బల్లమీద కూచున్నాను. "అమ్మ పెద్దమ్మా పెదనాయనా, అంతా కులాసా?"

నేనెలా మొదలుపెట్టాలా అని ఆలోచిస్తుంటే ఆవిడే అమ్మగురించి అడగడం సంతోషమనిపించింది. ఇంకెందుకు ఆలస్యం!

"అమ్మకి జ్వరమండీ... రెండు రోజులైంది. ఇంకా మందు వేయలేదు. .. ఇది ఉంచుకుని మూడురూపాయలు ఇస్తే తొందరలోనే వచ్చి లెక్క ఇచ్చి తీసుకుని పోతా!"

బరిణె కాగితం పొట్లం నుంచి తీసి బల్లమీద పెట్టాను.

"అయ్యో! నాయనా ఆయన ఇంట్లో లేరు. నాదగ్గర డబ్బులుంచరు..."

"ఎప్పుడొస్తారమ్మా"చనువుగా అడిగాను.

"తెలీదు నాయనా, ఎక్కడికి వెళ్ళేదీ చెప్పరు."

నేను అటూ ఇటూ చూస్తూ మౌనంగా కూచ్చున్నాను. నిముషం నిముషానికీ ఆత్రం ఎక్కువౌతుంది. ఏం జ్వరమో ఏమిటో...

ఒక అరగంటయి ఉంటుంది. 'ఆయన' వచ్చి నన్ను, బల్లమీద బరిణెనీ చూసి లోపలికెళ్ళిపోయారు.

కాసెపట్లో నాకు లోపల నుంచి ఆయన గొంతు "పిల్లవాడిని పెద్దచదువులకే పెట్టాం... మనకే కటకటగా ఉంది.. మనమేం సాయం చేయగలం!"

నేను మరి ఆగకుండా బరిణె కాగితంలో చుట్టుకుని ఇంటి ముఖం పట్టాను.

ఆ తరువాత ఏంచేశామో, జ్వరం ఎలా తగ్గిందో నాకు గుర్తులేదు.

కాలేజీ చదువైపోయి ఉద్యోగంలో జేరి ఊపిరిపీల్చుకోగలిగాను. దైవకృప.

ఢిల్లీ వెళ్ళవలసి వచ్చి అక్కడ మావాడొకడికి ఫోన్‌చేసి ఫలానా రైలు కొస్తున్నానని చెప్పి బయలుదేరాను.

చలికాలం. దక్షిణ్ ఎక్స్‌ప్రెస్ న్యూఢిల్లీ చేరేసరికి ఐదున్నరయింది. తెల్లవారలేదు. ఎముకలం కొరికే చలి అంటే – దక్షిణాది నుంచి వెళ్ళిన వారికి, అదీ మొదటిసారిగా, ఏమిటో ప్రత్యక్షంగా తెలుస్తుంది.

ప్లాటుఫారం మీద దిగి సూట్‌కేసు పట్టుకొని అతడెటు వస్తాడా అని చూస్తున్నా, ఉన్న ఊలు బట్టలన్నీ ఒంటిమీదే ఉన్నా చలి గజగజలాడిస్తోంది.

ఒక పదినిముషాల తరువాత మావాడొచ్చాడు. 'రావడం అలస్యమైంది. రాత్రి నిద్రలేదు... ఇంత ఉదయాన్నే ఆటో కూడా దొరకడం కష్టమైంది. ..." అంటూ ఆటోలో కూచోగానే మావాడు మొదలుపెట్టాడు.

"నిద్రలేదా? కారణం?"

"మనవాడే, కొత్తపేటలో శర్మగారి అబ్బాయి ఇక్కడ పెద్ద చదువులు చదవడానికి వచ్చాడు. నారూమ్‌లోనే ఉంటున్నాడు. ఇద్దరం మెస్‌లో తింటూ కాలక్షేపం చేస్తున్నాం.

చలి ఎక్కువైంది. స్నానం చెయ్యవద్దంటూ వల్లకాదని తలమీద నుంచి చన్నీళ్ళు స్నానం చేస్తున్నాడు. జ్వరం వచ్చింది. న్యుమోనియా అన్నారు. .. రాత్రికి రాత్రి జ్వరం ఎక్కువైపోయి నిన్న ఉదయం పోయాడు... పోలీసులు.. తర్వాత రాత్రి పడుకునేసరికి పన్నెండు...."

"కుంకుం బరిణె..." తీరా నోటినుంచి ఆ మాట వచ్చాక ఠక్కున ఆగిపోయాను. ఆటో కుదుపుకు ఆగినట్టు నటించాను.

'కుంకుం బరిణె?' మావాడు నా వంక చూశాడు – నమ్మలేనట్టు.

"కుంకుం బరిణేమిటి?" నేను చటుక్కున అడిగాను. "ఏమంటే నువ్ ఏం వినిపించుకున్నావో దబాయించేశాను.

–నాకు కుంకుం బరిణె అంటే ఏం జ్ఞాపకం వచ్చిందో అది చెప్పటం అంత సులువుకాదు.

'గతం నస్మరామి' అనిజ్ఞాపకం తెచ్చుకొని వాల్‌పోస్టర్ చూపిస్తూ, "సినిమా చూశావా?" అని అడిగాను – అతడి దృష్టి మరల్చడానికి.

–చినుకు మాసపత్రిక, అక్టోబర్ 2010